

**B.A.(Old Pattern 2019) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Supplementary
Examination:March/April-2023
Economics (Optional) Paper-II
ECOO2: Indian Economy -II**

**Day and Date:Saturday,08/07/2023
Time: 12.30 PM To 2.30 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1.Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 ----- is the internal cause of Industrial Sickness.
A) Ban on Demand B) Load Shading C) Managerial Problems D) Uncertain supply of Inputs
- 2 The process of Foreign Direct Investment in India is related to -----
A) Reserve Bank B) Ministry of Finance C) Ministry of Commerce D) All of above
- 3 The flow of foreign direct investment is more into -----sector.
A) Agriculture B) Industrial C) Service D) None of these
- 4 Industrialization is an important means to solve the problem of -----
A) Poverty B) Unemployment C) Regional imbalances D) All of the above
- 5 Which of the following industries has an investment limit from Rs 25 lakh to Rs 5 crore ?
A) Micro Industries B) Small Scale Industries C) Medium Industries D) Cottage Industries
- 6 Tourism is -----
A) Modern Business B) Modern Trade C) Modern Cultural D) All of above
- 7 Dr. Raja Chellaya committee was appointed for the reforms in ----- sector
A) Banking B) Tax C) Industry D) Service
- 8 Ownership of Indian railway's is with-----sector.
A) Private B) Public C) Co-operative D) None of these
- 9 Unit Trust of India (UTI) is established in-----
A) 1948 B) 1955 C) 1964 D) 1972
- 10 Information technology is the most useful for -----sector in India.
A) Industrial B) Educational C) Agricultural D) Cultural
- 11 Liberalization is introduced in ----- policy in India after 1991.
A) Economic B) Social C) External D) None of these
- 12 India accepted the Liberalization policy real manner from----- Industry policy.
A) 1948 B) 1956 C) 1988 D) 1991
- 13 World trade organization was not given permission to give subsidy to-----
A) Green Box B) Amber Box C) Blue Box D) Red Box

14 The World Trade Organization was established on -----

- A) January 1993 B) 1 January 1994 C) 1 January 1995 D) 1 January 1996

15 Who can work as the Chairman of the Goods and service Tax Council from following?

- A) Finance Minister B) Prime Minister C) Finance Secretary D) Deputy Chairman of NITI Aayog

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Make in India
- 2 Stand up India
- 3 Road and Motor Transport in India
- 4 Globalization

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Discuss the Internal causes of industrial Sickness.
- 2 Explain the Importance of Railway Transport.
- 3 Discuss the positive impact of liberalization on Indian economy.
- 4 Explain the Negative impacts of Globalization on Indian economy.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Discuss the role of multinational corporation in economic development.
- 2 What is mean by Tourism Industry ? State the Importance of Tourism Industry in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 औद्योगिक आजारपणाचे -----अंतर्गत कारण आहे.
अ) मागणी निर्बंध ब) वीज कपात क) व्यवस्थापकीय समस्या ड) आदानांचा अनिश्चित पुरवठा
- 2 भारतातील थेट परकीय गुंतवणूकीची प्रक्रिया ----- शी संबंधित आहे.
अ) रिझर्व्ह बँक ब) वित्त मंत्रालय क) वाणिज्य मंत्रालय ड) वरील सर्व
- 3 परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्रवाह ----- क्षेत्रात जास्त आहे
अ) शेती ब) औद्योगिक क) सेवा ड) यापैकी नाही
- 4 औद्योगीकरण हे..... सोडवण्याचे महत्वाचे साधन आहे.
अ) दारिद्र्य ब) बेरोजगारी क) प्रादेशिक असमतोल ड) वरील पैकी सर्व
- 5 खालील पैकी कोणत्या उद्योगाची गुंतवणूक मर्यादा २५ लाख रुपये ते ५ कोटी रुपये आहे.
अ) सूक्ष्म उद्योग ब) लघु उद्योग क) मध्यम उद्योग ड) कुटीरोद्योग
- 6 पर्यटन हा ----- आहे.
अ) आधुनिक व्यवसाय ब) आधुनिक व्यापार क) आधुनिक सांस्कृतिक ड) वरील पैकी सर्व

- 7 राजा चेलीया समिती ----- क्षेत्रातील सुधारणासाठी नियुक्त केली होती
अ) बँकिंग ब) कर क) औद्योगिक ड) सेवा
- 8 भारतीय रेल्वे -----मालकीचा व्यवसाय आहे.
अ) खाजगी ब) सार्वजनिक क) सहकारी ड) यापैकी नाही
- 9 युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया (युटिआय) ची स्थापना ----- साली झाली.
अ) १९४८ ब) १९५५ क) १९६४ ड) १९७२
- 10 ----- क्षेत्रासाठी माहिती तंत्रज्ञान भारतात सर्वात उपयुक्त आहे
अ) औद्योगिक ब) शिक्षण क) कृषी ड) सांस्कृतिक
- 11 सन १९९१ नंतर भारतात ----- धोरणात उदारीकरण आणले.
अ) आर्थिक ब) सामाजिक क) परकीय ड) या पैकी नाही
- 12 ----- च्या औद्योगिक धोरणाने भारताने खऱ्या अर्थाने उदारीकरणाच्या धोरणाचा स्वीकार केला.
अ) १९४८ ब) १९५६ क) १९८८ ड) १९९१
- 13 ----- अनुदाने देण्यास जागतिक व्यापार संघटना मान्यता देत नाही.
अ) हरित पेटी ब) पिवळी पेटी क) निळी पेटी ड) लाल पेटी
- 14 जागतिक व्यापार संघटनेची स्थापना ----- साली झाली.
अ) १ जानेवारी १९९३ ब) १ जानेवारी १९९४ क) १ जानेवारी १९९५ ड) १ जानेवारी १९९६
- 15 खालीलपैकी वस्तू आणि सेवा कर परिषदेचे अध्यक्ष म्हणून कोण काम करू शकतात?
अ) मंत्री ब) पंतप्रधान क) वित्त सचिव ड) निती आयोगाचे उपाध्यक्ष

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मेक इन इंडिया
- 2 स्टँड अप इंडिया
- 3 भारतातील रस्ते व मोटार वाहतूक
- 4 जागतिकीकरण

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 औद्योगिक आजारपणाची अंतर्गत कारणे स्पष्ट करा.
- 2 रेल्वे वाहतुकीचे महत्व स्पष्ट करा.
- 3 भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील उदारीकरणाच्या सकारात्मक परिणामाची चर्चा करा.
- 4 भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील जागतिकीकरणाचे नकारात्मक परिणाम स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बहुराष्ट्रीय महामंडळाची आर्थिक विकासातील भूमिकेची चर्चा करा.
- 2 पर्यटन उद्योग म्हणजे काय ? भारतातील पर्यटन उद्योगाचे महत्व सांगा.

Model Answer Paper

**B.A.(Old Pattern 2019) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Supplementary
Examination: March/April-2023
Economics (Optional) Paper-II
ECOO2: Indian Economy -II**

**Day and Date: Saturday, 08/07/2023
Time: 12.30 PM To 2.30 PM**

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 औद्योगिक आजारपणाचे -----अंतर्गत कारण आहे.
अ) मागणी निर्बंध ब) वीज कपात क) व्यवस्थापकीय समस्या ड) आदानांचा अनिश्चित पुरवठा
Option 3
- 2 भारतातील थेट परकीय गुंतवणूकीची प्रक्रिया ----- शी संबंधित आहे.
अ) रिझर्व्ह बँक ब) वित्त मंत्रालय क) वाणिज्य मंत्रालय ड) वरील सर्व
Option 4
- 3 परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्रवाह ----- क्षेत्रात जास्त आहे
अ) शेती ब) औद्योगिक क) सेवा ड) यापैकी नाही
Option 3
- 4 औद्योगीकरण हे..... सोडवण्याचे महत्वाचे साधन आहे.
अ) दारिद्र्य ब) बेरोजगारी क) प्रादेशिक असमतोल ड) वरील पैकी सर्व
Option 2
- 5 खालील पैकी कोणत्या उद्योगाची गुंतवणुक मर्यादा २५ लाख रुपये ते ५ कोटी रुपये आहे.
अ) सूक्ष्म उद्योग ब) लघु उद्योग क) मध्यम उद्योग ड) कुटीरोद्योग
Option 2
- 6 पर्यटन हा ----- आहे.
अ) आधुनिक व्यवसाय ब) आधुनिक व्यापार क) आधुनिक सांस्कृतिक ड) वरील पैकी सर्व
Option 1
- 7 राजा चेलीया समिती ----- क्षेत्रातील सुधारणासाठी नियुक्त केली होती
अ) बँकिंग ब) कर क) औद्योगिक ड) सेवा
Option 2
- 8 भारतीय रेल्वे -----मालकीचा व्यवसाय आहे.
अ) खाजगी ब) सार्वजनिक क) सहकारी ड) यापैकी नाही
Option 2
- 9 युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया (युटिआय) ची स्थापना ----- साली झाली.
अ) १९४८ ब) १९५५ क) १९६४ ड) १९७२
Option 3
- 10 ----- क्षेत्रासाठी माहिती तंत्रज्ञान भारतात सर्वात उपयुक्त आहे
अ) औद्योगिक ब) शिक्षण क) कृषी ड) सांस्कृतिक
Option 1
- 11 सन १९९१ नंतर भारतात ----- धोरणात उदारीकरण आणले.
अ) आर्थिक ब) सामाजिक क) परकीय ड) या पैकी नाही
Option 1
- 12 ----- च्या औद्योगिक धोरणाने भारताने खऱ्या अर्थाने उदारीकरणाच्या धोरणाचा स्वीकार केला.
अ) १९४८ ब) १९५६ क) १९८८ ड) १९९१
Option 4
- 13 ----- अनुदाने देण्यास जागतिक व्यापार संघटना मान्यता देत नाही.
अ) हरित पेटी ब) पिवळी पेटी क) निळी पेटी ड) लाल पेटी
Option 4
- 14 जागतिक व्यापार संघटनेची स्थापना ----- साली झाली.
अ) १ जानेवारी १९९३ ब) १ जानेवारी १९९४ क) १ जानेवारी १९९५ ड) १ जानेवारी १९९६
Option 3

15 खालीलपैकी वस्तू आणि सेवा कर परिषदेचे अध्यक्ष म्हणून कोण काम करू शकतात?

अ) मंत्री ब) पंतप्रधान क) वित्त सचिव ड) निती आयोगाचे उपाध्यक्ष

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 मेक इन इंडिया

Ans:

2 स्टँड अप इंडिया

Ans:

3 भारतातील रस्ते व मोटार वाहतूक

Ans:

4 जागतिकीकरण

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 औद्योगिक आजारपणाची अंतर्गत कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

2 रेल्वे वाहतुकीचे महत्व स्पष्ट करा.

Ans:

3 भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील उदारीकरणाच्या सकारात्मक परिणामाची चर्चा करा.

Ans:

4 भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील जागतिकीकरणाचे नकारात्मक परिणाम स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 बहुराष्ट्रीय महामंडळाची आर्थिक विकासातील भूमिकेची चर्चा करा.

Ans:

2 पर्यटन उद्योग म्हणजे काय ? भारतातील पर्यटन उद्योगाचे महत्व सांगा.

Ans:
